

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä kesäkuuta 2023

887/2023

Valtioneuvoston asetus mikroyhdistysten tilinpidosta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään yhdistyslain (503/1989) 37 a §:n 7 momentin perusteella seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään yhdistyslain (503/1989) 37 a §:n 2–6 momentissa tarkoitettun yhdistyksen tilinpidon järjestelyistä ja sisällöstä sekä tilinpidon kaavoista, vuosilaskelmasta ja vuosikoonnista.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *mikroyhdistyksellä* yhdistyslain 37 a §:n 2 momentissa tarkoitettua yhdistystä, jonka säännöissä määrätään tai joka on mainitussa momentissa tarkoitettulla tavalla päättänyt mainitun pykälän 3–7 momentin soveltamisesta tilinpitoonsa;
- 2) *jäsenavoimella tilinpidolla* yhdistyslain 37 a §:n 6 momentissa tarkoitettua menettelyä, jossa yhdistyksen jäsenellä on pyynnöstä oikeus saada tilinpito nähtäväkseen kerran jokaiselta päättyneeltä kalenterikuukaudelta ja jossa tiedot pidetään nähtävillä vähintään kahden viikon ajan viimeistään kahden viikon kuluttua pyynnöstä.

2 luku

Tilivuoden aikaiset tehtävät

3 §

Yleiset menettelytavat

Mikroyhdistyksen menot ja tulot on merkittävä tilinpitoon kultakin tilivuodelta. Tapah-
tumista on tehtävä merkinnät siten, että mikroyhdistys voi jatkuvasti selvittää velkojen ja
saamisten määrän ja tilinpidosta voidaan saada tarvittavat tiedot verovelvollisuuden sekä
mahdollisten avustusten ehtojen täyttämiseksi. Tilinpidon jokaisen tapahtuman on perus-
tuttava kuittiin tai muuhun tositteeseen.

Sen estämättä, mitä tässä pykälässä säädetään, mikroyhdistyksen on noudatettava, mitä muualla laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään kirjanpidollisista velvollisuuksista, jos mikroyhdistyksen toiminta edellyttää toimilupaa tai viranomaisen valvoo sen toimintaa.

Mikroyhdistyksen tapahtumien merkitsemiseen sekä kirjanpitoaineistoon sovelletaan kirjanpitolain (1336/1997) 2 luvun 1, 2, 4, 5, 5 a, 5 b, 6, 7, 7 a ja 9 §:ää.

Meno ja tulo merkitään kirjanpitolain 2 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun maksuperusteen mukaan.

Mikroyhdistys ei ole velvollinen pitämään kirjanpitolain mukaista kahdenkertaista kirjanpitoa. Avustuksen antaja tai toimivaltainen viranomaisen voi kuitenkin edellyttää, että mikroyhdistys laatii kahdenkertaisen kirjanpidon.

4 §

Tilinpidon perustuminen tiliotteen tietoihin

Mikroyhdistyksen tilinpidon on perustuttava tiliotteeseen taikka tiliotteen tietoihin. Rahamääräisten tapahtumien on ilmentävä tiliotteelta ja ne on voitava yhdistää asianomaiseen kuittiin tai muuhun tositteeseen.

Mikroyhdistyksen varainkäytön ja -hankinnan on perustuttava tilimaksuihin. Käteismaksujen käsittelystä säädetään 6–8 §:ssä.

Mikroyhdistys voi järjestää tilinpitonsa laatimalla tiliotteen tietoihin perustuvan päiväkohtaisen pääkirjan, josta ilmenee aikajärjestyksessä kunkin tiliotteen tapahtuman:

- 1) toteutumisajankohta;
- 2) rahamäärä;
- 3) sisältö ja yhteys tositteeseen sekä tarvittava erittely, jos tiliotemerkinään sisältyy useampia tapahtumia;
- 4) sisällön mukainen kirjaus pääkirjanpidon tileille.

Mikroyhdistyksen on määritettävä pääkirjanpitonsa tilit (*pääkirjatilit*) toimintansa luonteen perusteella. Pääkirjatilit ovat:

- 1) 10 §:ssä tarkoitetussa tuloslaskelmakaavassa esitetyt nimikkeet ja liiteluetteloissa edellytetyt tilit;
- 2) avustuksen käytön ja rahankeräyksen seuraamiseksi tarvittavat tilit.

Yhteys pääkirjanpidosta 11 §:ssä tarkoitettuun vuosilaskelmaan ja päinvastoin on oltava vaikeuksitta todettavissa.

5 §

Jäsenavoin tilinpito

Sen estämättä, mitä 4 §:n 4 momentissa säädetään, jäsenavoin tilinpito saa perustua yksinomaan mainitun pykälän 1 ja 2 momenttiin sekä 3 momentin 1–3 kohdan mukaisiin tiliotetietoihin. Tällöin erillistä tiliotteeseen perustuvaa pääkirjanpitoa ei edellytetä.

6 §

Käteisellä rahalla toteutettavat tapahtumat

Arvoltaan vähäisten maksusuoritusten vastaanottamiseksi mikroyhdistys voi pitää käteiskassaa. Lisäksi arvoltaan vähäinen meno saadaan maksaa käteiskassasta, jos sen suorittaminen tililtä ei ole tarkoituksenmukaista hankitun tavarain tai palvelun luonteen vuoksi. Käteiskassasta on pidettävä huolellisesti kirjaa (*kassakirja*) tilivuosi-kohtaisesti.

Maksusuoritukset on merkittävä kassakirjaan 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun pääkirjanpidon tarkkuudella maksun luonteen perusteella. Jokainen kassaan tai kassasta tapahtuva maksu on merkittävä kassakirjaan erikseen sinä päivänä, kun maksu on tehty.

Kustakin kassakirjan merkinnästä on käytävä selvästi ilmi maksun peruste ja tieto siitä, keneltä maksu on saatu tai kenelle maksu on suoritettu. Jos maksu on tehty yritykselle tai muulle oikeushenkilölle, maksusta saatu tosite on säilytettävä kassakirjan liitteenä.

7 §

Käteiskassan tarkastusvelvollisuus

Käteiskassassa olevien rahojen määrä on tarkastettava tilivuoden lopussa sekä tilivuoden aikana vähintään yhden kerran kassakirjan kanssa. Tarkastuksen suorittaa kaksi yhdistyksen jäsentä, jotka tekevät merkinnän tarkastuksesta kassakirjaan.

8 §

Käteiskassan tilitysvelvoite

Käteiskassan rahavarat on saatettava tiliotteelle tallettamalla käteiskassan rahavarat tilille viipymättä, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa tapahtumasta. Jos käteisellä suoritettujen tulojen ja menojen yhteismäärä on vähäinen eikä käteiskassan yhteismäärä ole vähäistä suurempi, riittää kuitenkin, että kassan varat talletetaan tilille ainoastaan tilivuoden päättyessä. Vähäisenä käteiskassan yhteismääränä on pidettävä enintään 300 euroa, jollei yhdistyksen kokous päätä pienemmästä yhteismäärästä.

Kun 1 momentissa tarkoitettu tilitys tehdään, samalla tilinpidon viennillä on vietävä kassakirjanpidon osoittamat pääkirjatilien mukaisen seurannan yhteismäärät kullekin vastaavalle pääkirjatilille, jotta kaikki tapahtumat rahamäärineen ovat johdettavissa pääkirjanpidosta vuosilaskelmaan.

Tilivuoden päättyessä käteiskassan saldon on oltava nolla tai sama kuin tilivuoden alkaessa.

3 luku

Tilivuoden jälkeiset tehtävät*Vuosilaskelma*

9 §

Vuosilaskelman sisältö

Tilivuodelta on laadittava vuosilaskelma, jonka muodostavat tuloslaskelma ja seuraavat liiteluettelot:

- 1) omaisuus- ja saatavaluettelo;
- 2) velkaluettelo;
- 3) vastuuluettelo.

10 §

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma on laadittava tilivuodelta tämän asetuksen liitteessä tarkoitettuna tuloslaskelmakaavan mukaisena. Tuloslaskelmassa on esitettävä myös vastaavat tiedot edelliseltä tilivuodelta. Tuloslaskelma saadaan laatia myös noudattaen tuloslaskelmakaavaa, josta säädetään pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1753/2015). Tuloslaskelmaa saadaan täydentää välisummilla ja siihen saadaan lisätä sellaisia uusia eriä, jotka eivät sisällöltään kuulu tuloslaskelmakaavassa mainittuihin nimikkeisiin.

11 §

Vuosilaskelman liiteluettelot

Omaisuus- ja saatavaluettelosta on ilmentävä yksityiskohtaisesti ryhmittäin luetteloituna ainakin:

- 1) hankintameno tai saatavan arvo;
- 2) omaisuuden ja saatavien lisäykset ja vähennykset tilivuoden aikana;
- 3) jäsenten maksuvelvollisuuden liittyvien saatavien yhteismäärä sekä niiden lisäykset ja vähennykset tilivuoden aikana.

Velkaluettelosta on ilmentävät yksityiskohtaisesti ryhmittäin luetteloituna ainakin:

- 1) velkojen määrä sekä niiden lisäykset ja vähennykset tilivuoden aikana;
- 2) erikseen lainat ja sitoumukset hallituksen jäsenille pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista annetun valtioneuvoston asetuksen 3 luvun 9 §:ssä säädetyn mukaisesti eriteltyinä.

Vastuuluettelosta on ilmentävä yksityiskohtaisesti ryhmittäin luetteloituna ainakin vastuiden määrä sekä niiden lisäykset ja vähennykset tilivuoden aikana.

Jäsenavoimessa tilinpidossa noudatettavat menettelyt

12 §

Velvollisuus laatia ja esitellä tilivuoden vuosikoonti

Yhdistyksen kokousta varten on laadittava vuosikoonti tilinpidosta, jos mikroyhdistyksellä ei ole yhdistyslain 37 a §:n 6 momentin perusteella velvollisuutta laatia vuosilaskelmaa ja mikroyhdistykselle avustuksia myöntänyt taho on hyväksynyt menettelyn, jossa vuosilaskelman laatimista ei edellytetä. Vuosikoonti esitellään yhdistyksen kokouksessa.

13 §

Vuosikoonnin sisältö ja säilyttäminen

Vuosikoonnissa on ilmoitettava ainakin:

- 1) yhdistyksen nimi ja Y-tunnus;
- 2) vastuuvollisten nimet ja asuinpaikat;
- 3) selvitys tilinpidon jäsenavoimuuden toteutumisesta tilivuoden aikana;
- 4) tilit, joiden pitämiseen tilinpito tilivuoden aikana on perustunut;
- 5) kunkin tilin alku- ja loppusaldo tilivuoden aikana sekä tilin saldo yhdistyksen kokousta edeltävän kuukauden viimeisenä päivänä;
- 6) kunkin tilin ottojen ja panojen yhteisarvot sekä tilitapahtuminen lukumäärä taikka tiliotiedot kokonaisuudessaan;
- 7) omaisuus- ja saatavaluettelon, velkaluettelon ja vastuuluettelon saldot pääryhmittäin;
- 8) jäsenten maksuvelvollisuuden liittyvien saamisten yhteismäärä sekä niiden lisäykset ja vähennykset tilivuoden aikana;
- 9) käteiskassassa olevien rahojen määrä tilivuoden lopussa.

Vuosikoonnin säilyttämiseen sovelletaan, mitä tilinpitoaineiston säilyttämisestä säädetään yhdistyslain 37 a §:n 5 momentissa.

887/2023

4 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

14 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 30 päivänä kesäkuuta 2023.

Tätä asetusta sovelletaan ensimmäisen kerran siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä heinäkuuta 2023 tai sen jälkeen.

Helsingissä 29.6.2023

Oikeusministeri Leena Meri

Lainsäädäntöneuvos Juha Jokinen

MIKROYHDISTYKSEN TULOSLASKELMAKAAVA

Edellä 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettu mikroyhdistyksen tuloslaskelma laaditaan seuraavasti:

Varsinainen toiminta

1. Tuotot
2. Kulut
 - a) Henkilöstökulut
 - b) Muut kulut
3. Tuotto-/Kulujäämä

Varainhankinta

4. Tuotot
5. Kulut
6. Tuotto-/Kulujäämä

7. Yleisavustukset

8. Tilivuoden ylijäämä (alijäämä)